

Numărul 12. Oradea-mare 23 martie (5 aprilie) 1903. Anul XXXIX

Apare duminica. Abonamentul pe an 16 cor., pe $\frac{1}{2}$ de an 8. pe 3 luni 4. Pentru România pe an 20 lei

Salutii.

*„De-acum sunt pentru tine moartă;
Găsește-ți alți ochi să-ți săruți;
Să nu-mi mai treci nicăieri pe la poartă,
Nicăieri să mă cerci să mă saluți!”*

*Așă mi-ai spus; și totuși, iată,
De câte ori te întâlnesc,
Începe inima să-mi bată,
Și te salut fără să voesc.*

*Dar nu de ură să acoper
Respectul mare ce ți-l port,
Știind și tu că te descoperi
Când întâlnești în cale-un mort.*

9 martie 1903.

Radu D. Rosetti.

Ileu și nicovală.

I

Ignat pădurarul ținea la Toma, dar ținea cu Sandu. Iar Toma și cu Sandu erau dușmani vechi, poate de la facerea lumii, și de aceea Ignat era între ileu și nicovală.

Odată începuse așa ca din senin să plouă; cei de pe drum s'ascuseră pe unde putură. Acum să vezi bătaia de joc a dracului! Sandu mergea tocmai spre cârciumă, iar Toma venia din spre cârciumă. În urma lui Toma venia cam la vr'o douezeci de pași Ignat. Apucându-l ploaia așa dintr'o dată, Toma s'adăpostii repede sub streșina casei din dreapta drumului, Sandu — de sine înțeles — sub streșina

casei din stânga. Drumul îngust, casele față 'n față. Ei, ce te faci, Ignate? De-adăpostit trebuia și Ignat să se adăpostească. dar unde? Sub streșina casei din dreapta lângă Toma? Atât i-ar trebui! Și apoi el, pe lângă altele, ținea cu Sandu. Să se adăpostească sub streșina din stânga lângă Sandu? O, nu, pentru lumea asta nu, căci s'ar fi supărat Toma, și el ținea mult la Toma! Drace, și ploaia venise repede și deasă și turnă ca din găleată! Ignat s'a făcut Turc, a strigat odată: „Noroc și bine, fărtaților!” și a trecut înainte. „Dar unde fugi, mă pe ploaia asta?” întrebă Sandu, căci într'adevăr Ignat începuse să fugă de-a binele, ca să salveze situația. „Îmi moare copilul și fug la popă!” răspunse el, fără să se uite îndărăt. Și a fugit prin ploaie, până a eșit din vederea celor doi, căci acum chiar având loc de adăpostit nu putea să-și facă vorba de minciună. S'a oprit în urmă sub un per, care sta jumătate peste un gard, acoperind o bună parte din drum. Aici, leorcă de apă, se scutură și de apă și de frig și poate de întăia-și data în viață a zis: „Firea-ți voi ai dracului!”

Ignat era om înalt, subțire și mergea încovoiat de șale. Purta căciulă și vara și iarna; pe drum bănănaia din mână și avea obicei să vorbească singur. Îl poreclise pădurarul, pentru că și luase nevasta dintr'un sat departe, pe unde fusese slugă, iar nevastă sa avea un nume de familie neobișnuit prin satul lui Ignat: o chemă Sinefta Pădure. Și acum oamenii îi ziceau pădurar, fiind că avea să păzească o Pădure. Ignat nu se supăra de poreclă; ridea și el, că era vesel la vorbă și prietenos la purtare.

Știea și să cânte în străină, și pricepea și slovă din carte. Avea vorbă cu cap și cu picioare; când era el în cheful lui, îi vorbea ca din psaltire. Vrednic om, ce să zici. Nu-i plăcea să stea mult prin cârciumă; nici de ceartă nu sta cu nimeni. Dar avea și el cârligul lui: era om care nu se putea hotărî nici odată la fel și nu știea nici odată cum să rupă ața.

Eră de altfel sărac. Nu știu ce făcea, ce dregea, că nici odată nu-i eră de-ajuns mămăliga. Eră poate prea bun, orî prea filosof.

Și una și alta. Că eră bun, spunea satul; că eră filosof, spunea nevasta.

II

„Să-ți fie de bine!

„Să te-audă Dumnezeu, și mulțam' dumni-tale!”

Strănutase Toma, iar Ignat îi urase.

Eră seară. În postul Paștilor. Toma și Ignat, desculți, bălăciau prin valea satului, ca să prindă păstrăvi. Toma ținea facia, iar Ignat ridică încet-încet piatra, ca să nu simtă peșcele de sub ea, apoi prindea păstrăvul adormit și-l da lui Toma care-l vără în traista de după gât. Pe mal, implântată în pământ, ardea altă facie; dintr'asta aprindeau pe cea din mână, dacă se întâmplă să li se stingă.

Bălăciseră așa vre o două ceasuri, căci porniseră departe, de din sus de sat, și acum scoborau pe vale și s'apropiau de sat. Nu vorbeau tare, ca să nu sperie somnul peșcilor; abia le aușeau mișcările mânilor și ale picioarelor prin apă.

Umpluseră traista de păstrăvi.

„Să-ți fie de bine!”

„Și veselie să ne dea cel-de-sus” răspuse Toma încet. „Dar știe mama smeilor ce am, că me gădilă reu în nas!” adăoga el, și iarăș strănută.

„O să tragem un pui de chef mâne — asta e!” zise Ignat.

Toma făcea adecă mâne și pomene de-a șeptea săptămână după copilul care-i murise.

„Ba să mai zici! Chieful, nu-i vorbă, n'o să-l mânânce lupul!” zise Toma.

Tăcură și-si ațintiră ochii la piatra ridicată. Eră un păstrăv mare. Încet acum, încet!

Când să pue Ignat mâna-băldăbâc! Le sboară tocmai pe dinaintea nasului o facie aprinsă și cade sfărăind în apă.

„Dar asta!” zise Toma, ridicându-se repede, cum eră plecat cu facia 'n mână. Facia ajunsese sub barba lui Ignat, care s'asvêrli repede spre dreapta, dar alunecând de pe-o piatră se întinse cât eră de lung în apă. Nici zidurile Ierusalimului, când s'au năruit sub berbecii legionarilor n'au făcut un sgomot așa de îndrăcit ca această cădere a pădurarului. Fără indoială toți peșcii din lume s'au deșteptat acum din somn!

Până să se ridice Ignat, Toma stătuse ca bătut pe cruce. Remase cu gura căscată, căci toate se întâmplaseră așa de repede și așa fără de veste, încât omului nu-i venia rëndul să mai ajungă la desmețicire.

„Ei cum a fost?” zise Ignat, uitându-se la Toma.

„Cum a fost! Dar ce-a fost?” zise Toma.

„Știu eu? O facie aprinsă.”

Acum se uitara amândoi spre mal. Facia lor! A lor a fost facia care le-a stricat și strănutatul și prinsul peșcilor.

„Cine? mă, Toma?”

„Păi, întreabă-me să te întreb!”

Ei întinseră capul, vrând să străbată întunerecul de pe mal.

„Ei, ei!” s'aușii de pe mal.

„Tu, Sandule?” zise Ignat, care se făcuse galben acum, fiind că iarăș se vedea între nicovală și ileu.

„Ei, mă, Ignat! Ai noroc că ești tu, că de-ai fi altul ți-aș trage și o bătaie!”

„Asta-i! Dar de ce?”

„Cum de ce? Nu vești, orbule, colo, plasa mea? Am muncit o zi întreagă să fac îngrăditură de pietre, și acum vii tu și-mi furî peșcii!”

Ignat întinse iarăș capul, pe apă în jos, și într'adevăr vedu plasa la vre-o trei-zece de pași.

„Păi, n'am știut măi, Sandule! Că noi venim din susul apei.”

„Din sus, din jos — peșcele prins de voi eră să fie al meu, ba e chiar al meu.”

„De, și-acum poștești să ți-l dăm prins gata”, isbucni Toma.

„Tu, ține-ți gura că nu vorbesc cu tine” zise cu mult mai liniștit Sandu.

Toma cu Sandu nu și făceau de vorbă nici odată; treceau unul pe lângă altul fără să-și zică bună-ziua, iar dacă se întâmplau să fie la un loc între oameni, nici nu se uită unul în spre partea în care sta celalalt. Și acum, Sandu vorbea cu Ignat, ca și când Toma ar fi fost în vârful muntelui, nu lângă Ignat; iar Toma stătea lângă Ignat tăcând, par' că Sandu ar fi fost cu corăbiile pe mare nu pe malul văii. Dar în urmă tot Toma isbucni cu vorba.

„Par' că valea e a ta, par' că apa e a ta, par' că pietrele sânt ale tale, par' că vremea noastră cea pierdută e a ta — ei, iaca așa!”

„Drrrr! hoadoro, hoadoro-hoadoro-drr!” făcu Sandu de pe mal, batjocorând vorbele lui Toma, cele spuse repede și pe neresufiate.

Ignat, după cum vor fi și priceput cetitorii, sta acum aproape de mal: de la Ignat până la Toma zece pași, și de la Sandu până la Ignat iar zece pași. El sta la mijloc, fiind că ținea la Sandu și nu putea sta lângă Toma, dar nu-l lăsă dragostea de Toma să s'apropie prea mult de Sandu. Aști doi erau pieirea lui Ignat; de câte ori nu l'au frământat ei așa de florile mărului! Cu Sandu copilărise; cu el în tovărășie furase mulți miei primă-vara și multe lemne iarna; cu el împreună mâncase trei ani bătăile sergentului în compania a treia, batalionul doi, și odată, la nu știu ce întâmplare, cu el împărțise răcoarea temniței de la subprefectură. Fierșce lucruri vechi, de cari Ignat se rușinează astăzi — că, de! tinerețele fără păcate, ca mocanul fără cojoc. Sandu ar sări în foc pentru Ignat, și Ignat pentru Sandu tot așa. În vremea primejdiei ei nu se uită, și reu unul altuia nu și-ar face odată cu capul!

Sandu rise cu hohot de mărăiturile lui Toma, cari erau drept respuns la batjocura de mai înainte.

„Bine, Ignat, spune tu cu mâna pe piept: n'am eu dreptate? E plasa mea colea, și voi îmi luați peșcele dintr'ênsa. N'am eu dreptate? întrebă Sandu.

Fără indoială, Ignat ar fi dat dreptate lui Sandu, dacă n'ar fi fost Toma la mijloc. Cum eră să supere pe Toma?

„Ei, spune, spune, Ignat” zise Toma. N'am eu dreptate? Gârla e a lui Dumnezeu și a noastră a tuturor; peșcele e al cui îl prinde. N'am eu dreptate?”

Ignat eră cu totul de părerea lui Toma, dar

acest adevăr nu-l plăcea lui Sandu, și pe Sandu cum să-l supere tocmai Ignat!

Tăcea bietul Ignat ca peșcele din oala cu bors.

„Hai, ia spune-mă, cine are dreptate!” zise Toma.

„Spune cine are dreptate-mă, spune,” adăogă Sandu.

Oh, Ignate, Ignate, la grele zile ai ajuns. El cetise bietul în Alixandrie, că este o țară unde oamenii au cap de fier și mânâncă pe alți oameni: acolo ar fi vrut el să fie acum! Dracul l-a adus pe Sandu tocmai acú? Dracu a făcut pe Toma să se dușmănească tocmai cu Sandu? Ei, comedie ca asta!

Amândoi protivnicii așteptau răspunsul lui Ignat. Dar Ignat tăcea.

„Spune odată, omule, ori n'ai gură! se rosti Sandu de pe mal. „Este a mea ori nu este a mea plasa și cu tot peșcele ce se prinde într'ênsa?”

„A ta, Sandule, a ta! Și-al teú peșcele prins într'ênsa.

„Dar care nu s'a prins?” începú Toma. „Î-am luat noi peșcele din plasă, prins de-a gata? Ce tot umblă cu fleacuri?”

„Acela nu. Veđi-bine că nu. Cum să fie a lui Sandu?”

Ei se certau acum prin întunecare, căci amândouă faciile erau stinse.

„Ignate! Ce ții tu cu nebunul ăla? Adecă îi dai dreptate, me neisprăvitule, și zici că e peșcele lui? Da! me duc și la judecată cu el și tot am să-l zăstig și să-l scot peșcele din traistă.”

„Lasă-l să se ducă unde și-a dus mutul ăpa și surdul roata, mă Ignate! Peșcele este al nostru, și facem mâne chef și chemăm tot satul.”

„Îa aud! mă Ignate, mă, să fiú eú de risul satului, de nu vin la tine și-ți trag câteva palme, să mi le pomenești și în ceasul morții” zise Sandu de pe mal. Și într'adevăr s'au audit pleoscăituri de apă. Eră Sandu. Întrase în gărlă și venia către Ignat. Dar numai decât s'auđiră alte pleoscăituri din spre mijlocul gărlei: s'apropia, se vede, și Toma ca să apere pe Ignat,

Acum erau toți trei în gărlă, și nu se vedeau unul pe altul. Numai după sunet șcieau în ce parte sânt. De-ar fi fost cât de cât lumină, să se poată zări unul pe altul, s'ar fi încăerat acum Toma cu Sandu. Dar Toma se temea, că Sandu are vr'un ciomag în mână și-o să-l carpească, căci el eră cu mâinile goale. Dar într'adevăr Sandu n'avea nimic în mână și de aceea se temea să s'apropie ca nu cumva să-l isbească Toma, cređend că el trebuie să aibă ciomag cu densus, ca să se răzime prin gărlă. Și așa temându-se fiecare de ceea ce nu avea și credea că are celalalt, au stat pe loc, și-au început iarăș din gură.

Ignat stătea infipt. Ce-o să iasă din toată drăcia asta? Ar fi vrut să fugă, și-ar fi putut, că-l ajută întunerecul. Dar nu-l lăsă apa. I s'ar fi audit umbletul prin gărlă.

„Oamenii buni, ce ve certai aici ca strigoii prin întunecare”, zise el în urmă, Lăsați-l cioarelor, de peșce! Nu e nu știú cât de mult. Ți-l dăm, Sandule, ți-l dăm, numai să fie pace.

„Ba o să-ți sparg eú ție mai bine capul, vorbi Toma și veni bălăcind către Ignat. De ce? E peșcele teú, să-l dai?” Acum Sandu eră cel ce s'a apropiat de Ignat, ca să-l apere de Toma, precum mai înainte Toma s'apropiase ca să-l apere de Sandu.

Ce mai eră și cu oamenii ăștia!

III

A doua zi la Toma în casă eră multă lume. Dar Ignat nu eră. El bietul sta pe pragul casei lui și se uită prin curte. Iar nevasta îi cântă la cap tropare și-l oblogia.

Numără Ignat în minte pumnii căți i-a mâncat și se trudiă să judece cum a fost astă-noapte întâmplarea din gărlă. Tot Toma a fost vinovat! El a dat întâi. Ce om și Toma ăsta, și când l-a prins de gât cât de căneșce i-a zis: Ei, na mișelule, na Ignate, să-ți ajungă,” Adevărat, că de nu-l prindea Sandu întâiú de piept pe Ignat, nu l-ar fi prins de gât Toma. La urmă, tot Sandu a început. Ce mai om și Sandu! Și mai ales ce vorbă i-a zis când l-a prins de piept! Ei, dar Toma tot mai reú! L-a împins de-a căđut bietul Ignat cu capul de-o piatră. Așa îți face prietenul?” N'o să mai vorbesc în viața mea cu el, uite me jur pe ochii mei, bolborosia Ignat din prag. Adecă ce? Toma e tot Toma, bun și blând, că l-a ridicat în urmă de jos și l-a întrebat de s'a lovit; dar Sandu e cănele ăl mare, că i-a dat cu piciorul în piept după ce căđuse cu capul pe piatră.

Ei, asta-i! De unde șcie el, c'a fost așa, că eră întunecare? Da dacă Toma l-a lovit cu piciorul în piept? Atunci Toma e cănele ăl mare. Și apoi, la urmă, ce-au avut ei cu Ignat de l-au bătut așa? Că n'a știut cine avea dreptate dintre doi? Da n'a avut nici unul! Aș, ba au avut amândoi! Bietul Sandu! N'a fi dormit cât e noaptea de necaz! Uite și Toma bietul, n'o să aibă voe-bună la pomenele de astăzi.

Și judecă Ignat și judecă, și le da amânduror dreptate, și-i osândia pe amândoi, și iar îi desvinovăția. Și gema de durere și-acum a doua oară în viața lui a zis: Firea-ți voi ai dracului amândoi!

G. Coșbuc.

12 regule ale sănătății.

Medicul defunctului prim-cancelar al Germaniei prescrie următoarele regule igienice pe cari le avea în vedere și față de pacientul seú Bismarck:

1. Grijiți ca corpul vostru să fie sănătos, capabil la muncă și la distracție, dar nu faceți esces nici la muncă, nici la distracție.

2. Nu ve speriați de un mic esces, dar păziți-ve de a ve obiceiú cu el.

3. Feriți-ve de a lucrá tot după un șablon.

4. Fiți curagioși și lepădați temerile.

5. Să nu ve temeți de așa numiții dușmani esterni, dar înarmați-ve corpul în contra influenței lor.

6. Cu deosebire păziți-ve de greșelile proprii.

7. Nu credeți că sănătatea saú vindecarea o puteți avea ca un cadoú, ei siliti-ve a le meritá prin muncă.

8. Ajutați pe medic în munca sa, ca și el să ve poată ajută.

9. Nu uitați, că mai mult depinde de la voi, ca munca medicului să aibă un bun rezultat.

10. Feriți-ve de a contractá obiceiuri.

11. Năsușiți spre armonia trupească și sufletească.

12. Învęțați a ve cunoașce, a ve judecă și a ve disciplina pe voi ênși-ve.

Răsbunarea calmarului.

Icoană din lumea literară a Statelor unite de *Fred R. Minutely*
(Fine.)

În dimineața următoare e năcăjit domnul Maybach. Domnul cel gros e întrocnat.

Aseară ș-a ținut „jourul” în *Chambre séparés* cu frumusea Betty Perutti de la teatrul Germania.

Drăguța Betty, care în registrul botezaților e indusă ca Elisabeta Peter, fiica unor germani cu stare, a avut o sete fabuloasă de sect, și domnul Maybach ca om elegant a acompaniat-o tot cu unul plin.

Amintirea frumosului gândăcel și nu mai puțin frumoaselor ceasuri trăite cu el, durere, nu au nici o înriurire asupra catarului domnului Maybach; din contră; în gândurile lui puțin regulate se ridică o întunecată situațiune/de aseară, care îl alterează. Povestea poate fi înse și numai vis. Lui i se pare adecă, că după ce a părăsit localul, braț la braț cu mica Perutti, bine ospetat cu vin dulce, s'a mai abătut la o masă a unei ospetării și că acolo s'a întelnit cu Weingarten.

Spre a se desbrăca de reminiscința penibilă, luă în mână posta de azi. Desfăcând două trei scrisori; apoi le aruncă la o parte, îi fierbea capul ca o căldare.

Luă mecanice foaia de azi.

Privi superficial la noutățile zilei mai importante și apoi îi cădă privirea la „*Legiunile lui Varro*”. El uitase de mult pe domnul Weingarten cu *Legiunile lui Varro*, acum înse-și revocă în memorie toată afacerea avută cu el și începă a ceti:

Dispoziția în castrul Romanilor, pe lângă toate succesele din zilele ultime, eră foarte proastă. Pădurea aceasta teutoburgică le displăcea. Pe fiecare luptător deosebit îl apesă presimțul unui finit dueros.

Agrippa și Claudius se preumblău braț la braț, afară de castru. În fine se aședară ambi sub un stejar.

„Apropos, Claudius, — rupse Agrippa tăcerea, ai audit despre cea mai nouă miserabilitate a acestui avar, a lui Maybach?”

Domnul Maybach intrerupse cetirea brusc.

„A nebunit tipograful? — crâșni el.

Apoi ceti mai departe:

„Pe care Maybach îl înțelegi? — întrebă Claudius.

„Pe care să-l înțeleg, decât pe editorul de la „*Republikanischen Anzeiger!*” răspuse Agrippa.

Domnului Maybach îi veniă să sfărțice foaia atom de atom. Dar nici cu aceea nu ajungea nimic, mai rămăneau cele cinci-zeci și cinci de mii exemplare, care se află de câteva ore în mâinile abonanților.

„O, îndrăcitul acesta! — esclamă domnul Maybach, tremurând de mânie. Un minut se cugetă să iee hotărîrea, de a alungă tot personalul tipografiei lui; dar numai un minut, căci în realitate îi părea bine, că cei ce-i stău în serviciu, vor mai rămănea la el. Apoi limită numărul celor ce are să-i dimită: „numai factorul și culegătorul respectiv vor fi dați afară! — Mâna lui caută bumbul telegrafului casnic, dar iar își retrage mâna. „Nici așa nu va fi bine! — mormăi el. — Dacă alung pe acești doi ticăloși,

cealaltă es de bună voia din serviciul meu; aceasta-i chiar atât de adevărat, ca de două ori doi sunt patru. Ce-i de făcut dară? — O, îndrăcitul acela, îndrăcitul acela!”

Apoi chemă prin telegraf pe factorul tipografic.

„Spune-mi Hendriks, cum ai putut dta lăsa să se tipărească în foileton prostiile aceste capitale?”

Iar acesta-i răspuse:

„Domnule Maybach, te-aș rugă să vorbești cu mine în așa ton, după cum se cade conducătorului afacerii, la din contră poți privi postul meu de vacant, și a publică concurs pentru el.

„Domnule, de ce să am eu aceea plăcere! — strigă domnul Maybach turbat de mânie.

„Numai nu te pripi cu sentimentele, — răspuse Hendriks și se întoarse spre plecare.

„Remăi aci, Hendriks, — zise domnul Maybach mai moderându-se.

Hendriks se înturnă dar nu făcând nici un pas mai aproape.

„Acultă odată, — începă domnul Maybach, — dacă cuiva i se spune așa ceva în ziarul său propriu, atunci eu cred că nu-i nici o mirare, dacă acela stă să turbe de năcaz.”

Hendriks nu zice nimic.

„E bine, nu-mi sta aci ca și când ți-ai fi perdut grațul, — continuă domnul Maybach, — dă-mi cel puțin o lămurire!”

„Nu știi ce voești, domnule Maybach, — zise Hendriks. — Eu am dus în deplinire numai aceea, ce mi-ai poruncit dta espres: eu am tipărit romanul cuvânt de cuvânt.”

Domnul Maybach stă inaintea unei enigme noue.

„Adă-mi cartea! — zise el.

După cinci minute are domnul Maybach cartea în mână și din ea cetește aceeași ce știe deja din ziar; da, el ceti pasagiul întreg până la fine. Apoi cercetă cartea pe dinafară și pe din lăuntru, o întoarnă de mai multe ori, o răsfoiește, dar nu află deslegarea enigmei.

„Îmi stă minea 'n loc, — zise el în fine resignat.

„E bine, Hendriks, — continuă el după o pauză. — Încât pentru neînțelegere, — adause el rîdend, — aceea-i trecută, ca între prietini, nu-i așa?”

Hendriks pleacă. El se cutremură în interiorul lui.

După ce remase domnul Maybach singur, se gândi și se resgândi cum a putut fi posibil să-i facă așa o pacoste; căci dialogul dintre Agrippa și Claudius înainte de întrevedere a lui cu Weingarten, întemplată eră, nu se află în roman.

Când medită asupra acestei enigme, i se anunță Weingarten.

Anunțatul și intră numai decât negenat.

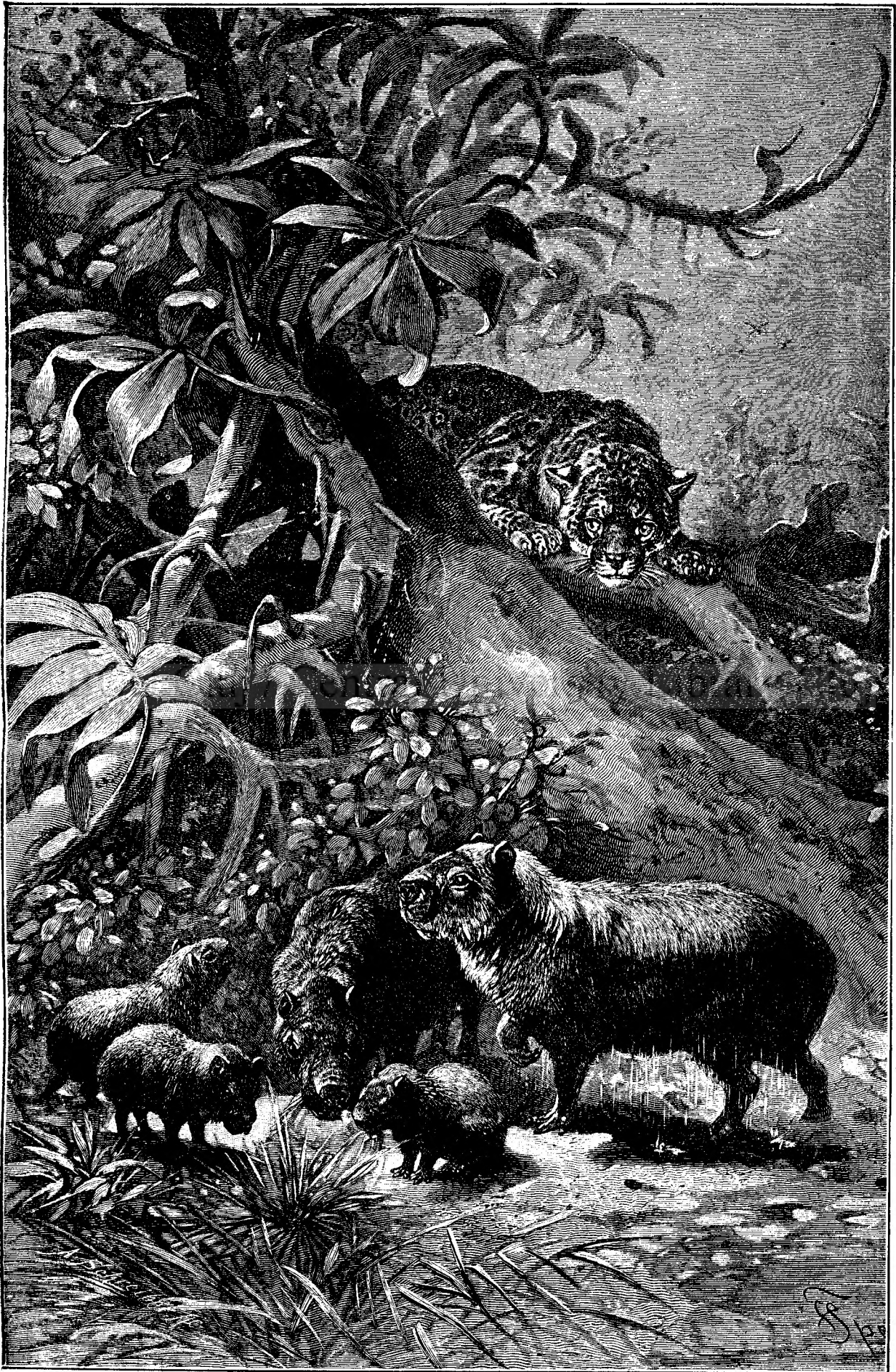
— Bună dimineața, domnule Maybach! — salută rîdend. — Pardonează, de cumva te derangez; voiam numai să află despre starea dta. Eri fu ședință cam piscătoare!”

Cu aceste vorbe, fără de a fi invitat de domnul Maybach, ocupă loc vis a vis cu el.

Domnul Maybach se înfrică de nou.

Așa dară totuș este ceva din ceea ce i se pare că s'a petrecut aseară în ospetărie. Trăsnete și fulgere! Numai asta mai lipsi!

Pe domnul Maybach îl torturează mânia, dar

O vizită primejdioasă.

se predomnește, temându-se ca nu cumva Agrippa să satirizeze Donjuoviada lui de aseară. Deci începe cu ton îndușosat:

„Ascultă, domnule Weingarten, dta ești un om de un talent rar!”

La aceasta Weingarten răspunde:

„Recunoașterea unui așa renumit journalist ca dta, domnule Maybach, e foarte lingușitoare pentru mine.

„Să-mi spuți acum cel puțin mie, cum ți-a fost posibil să faci ce ai făcut?”

Weingarten tresări; lui i se părea că i se întinde o cursă.

„Ce înțelegi prin aceasta, domnule Maybach?”

„Ce să înțeleg? dialogul acela dintre Agrippa și Claudius.

„Așa? Și dta presupui că eu știu despre el ceva?”

„Eu nu numai că presupun, dar de nu e așa, me las să me frigă de viu în procsimele cincii minute.”

Weingarten rise în sine.

„Pe onoare, Weingarten, — zise Maybach întinzând mâna lui Weingarten; nici dtale, nici altuia nu se întemplă nimic reu; eu voiți numai să știu cum ți-a fost dtale posibil să duci acel lucru în deplinire!

Weingarten zimbă și tăcu.

Domnul Maybach deveni nervos.

„Îți dau o sută dolari, Weingarten; zise el, numai să știu pe ce cale ai îndeplinit aceasta păcălitură genială!

„Domnule Maybach, — răspunde Weingarten serios; — pe cât de adevărat că sunt un calic, pe atât de adevărat că nici dtale nici altui muritor nu voiți spune acel lucru.”

Aceasta constanță impuse domnului Maybach.

„Atât de bucuos aș fi voit că știu cum ai făcut acest lucru, — zise dl Maybach, mai mult pentru sine.”

Aceasta situațiune îl transpuse pe Weingarten în starea de student, deci zise rîdînd:

„O să-ți spun ceva, domnule Maybach; îndată ce-ți devin ginere, îți spun povestea din fir în pîr.”

Domnul Maybach răspunde:

„Ascultă, Weingarten, nu-mi vine a speră că dta te-ai înțeles cu fata mea!

„Nu, domnule Maybach, pe onoare, nu! — dară — —

„N'ai fi aplicat a o face? — întregi domnul Maybach propoziția.

„Ba da, domnule, — rise Weingarten, — și eu sperez, că dta vei recunoaște gustul meu, precum ai recunoscut abilitatea mea jurnalistică!

„Aceasta las-o Weingarten! — zise domnul Maybach, — și acum să vorbim odată cuminte. Un ștregar ca dta e născut journalist. De și de present nu am trebuință nici de o putere la ziarul meu, dtale totuși îți ofer post în redacția mea cu douezeci de dolari pe săptămână. Eu cred că e o desdaunare foarte onorabilă pentru păcălitura ce mi-o făcuși, și pentru care va trebui să rabd încă ani de zile în societatea germană de aci.”

Lui Weingarten prinseră a-i cântă clocărlile primăverei. Dar la aparință se arată indiferent și răspunde:

„Atunci vom astupă și gura clevetitorului ro-

man Agrippa, ca să nu și-o mai deschidă nici asupra seriei petrecute cu mica Perutti!

„Sperez și eu! — adause domnul Maybach în mod semnificativ.

„Ascultă domnule Maybach, — zise Weingarten, sfîrșind de odată tema, „eu am aci un urs legat; bietul animal mormăe necăjit, și mi-e jale să-l aud. Am trebuință de douezeci și cincii de dolari, pentru de a-l eliberă.

„Acelea ți se vor număra la cassă, — răspunde domnul Maybach și eră prima dată în viața lui, că nu-i păru reu făcînd o astfel de concesiuine.

De atunci au trecut mai mulți ani.

Weingarten e ginerele domnului Maybach, și totodată președintele literar al republicanilor din Xtown.

Cu rivalul său politic, cu domnul Moritz, e împrietinit de mult, au încetat injurăturile ce și le împărțiau reciproc cu ocașiunea alegerilor.

Domnul Maybach știe toate amănuntele genialei păcălituri a lui Weingarten; pe Hendriks nu-l mai poate de atunci suferi, de și acesta nu-l conturbă nici când în liniștea lui. Dacă-ți întelnește domnul cel bătrîn pe stradă pe rivalul său, pe domnul Moritz, atunci scuipă totdeauna și se dă de cealaltă parte a stradei.

În societatea germană de mult s'a uitat interesantul dialog dintre ambii luptători romani Agrippa și Claudius, din romanul „Legiunile lui Varro”; dar dacă exprimă cineva în prezența domnului Maybach numai numele „Varro”, atunci dumniului se înturiază groaznic.

Trad. de

I. P. R.

Lupul și Titirez.

(Basm pentru copii.)

Fără odată un băețel mic, mic, mic; așa de mic că-l puteai pune în busunar. Și băețelul ăsta fusese botezat de Sfântul Petre. Și Sf. Petre când l-a botezat i-a pus numele Titirez și i-a dat și un fel de fluer care țipă așa de tare, că dacă țipă la Paște s'auđiea tocmai la Crăciun. Și Titirez toată ziua se jucă țipând din fluerașul lui.

Da într'o zi ducîndu-se el prin sat să se joace cu alți copii, când ajunge în sat găsește mulți me de copii plîngînd.

— Dar ce este? Ce plîngeți?

— Dacă eu am avut un meluț frumos, frumos, și —

— Și ce?

— Și mi l-a mîncat lupul.

— Și eu am avut o capriță și mi-a mîncat-o lupul.

— Și eu am avut un purceluș frumos și mi l-a mîncat lupul.

— Și eu am avut o găseuță frumoasă și mi-a mîncat-o lupul.

— Și eu am avut un căluț, un mînz mic, mic și frumos și mi l-a mîncat lupul.

— Cum se poate? întrebă Titirez.

— Iaca așa răspund copii.

— Dar unde e lupul acela?

— Nu șcim unde e, dar mereu vine noaptea pe-acolea și ce găsește tot mânâncă.

— Așă? Las că-l învăț eu, zice Titirez.

Și Titirez se duce acasă, își ia mâncare pentru vr'o lună de zile, adecă ce mâncare, își ia în busunar un covrig și pleacă. Dar când pleacă își ia cu dânsul și o bucată de șoric de slănină de porc, o bucată de șoric așă de mare că se putea ascunde el sub dânsa.

Îa bucată de șoric și se duce de se așeadă pe unde spuneau oamenii că umblă lupul. Se duce el, pune șoricul jos, se bagă într'ensul și stă așă până noaptea.

Noaptea, cum se întunecă bine, de-odată iacă și lupul trece pe colo; și cum trece, îi miroase așă a slănină.

Când îi miroase a slănină, caută în coace, caută în colo și numai ce dă de șoric și îl înghite.

Dar când înghite lupul șoricul, când șoricul ajunge în gât, Titirez, care eră în șoric, de-odată se ține cu mâinile de pervasurile gâtului și rămâne neînghițit, adecă șoricul singur trece în burta lupului, iar el, Titirez rămâne colo în gâtul lupului, pelângă beregată, acolo într'un loc pe unde răspunde în urechi și în nas.

Și cum se vede Titirez acolo, ce face el? De-odată scoate fluierul și începe să fluere:

Ți-ū-ū! Ți-ū-ū! Ți-ū-ū... Țipă așă de tare de-î trece lupul prin cap de par' că îi găuriă creierul.

Lupul atunci o rupe la fugă, Titirez Ți-ū-ū. Lupul fuge. Titirez: Ți-ū-ū. Și de ce mai tare fuge lupul, de ce mai tare țipă și Titirez.

Din pricina asta lupul vre-o câteva zile șade fără să se mișce. La urma urmei înse n'are ce face; îi e foame. Pleacă după mâncare. Titirez nu zice nimic.

— Ha, gândesce lupul, am scăpat de fluiericului acela. Dar când ajunge la o stână și vrea să fure o oaie, numai Titirez iar: Ți-ū-ū! Titirez fluieră iar așă de tare că deșteaptă și ciobanii și câni de fuge lupul de-și scoate ochii.

Lupul fuge, dar și ciobanii și câni fug după el, pentru că Titirez fluieră într'una: Ți-ū-ū! Și fuge lupul și fuge și fuge pân' ce crapă. Atunci ese și Titirez din gâtulejul lui și vorbeșce cu ciobanii și ciobanii îl duc în sat la copii, la prietenii lui. Și când le spune el copiilor ce a pățit lupul și cum a crăpat. Copiii nu mai pot de bucurie și toți zic:

Așă i s'a cădut hoțului de lup.

Th. D. Speranța.

Cugetări.

Mașină de-aur și de fer

E omul hotărit s'ajungă

Ocnaș orî scump milionar:

Morala lumel stă în pungă.

*

Fie timp urit: amorul, de ne-a spus al seŭ mister,
Soarele ce-avem în inimă îl vedem și sus pe cer.

*

Orî cât de popular să fi, —

Ajungî să ieși puterea 'n mână?

Cel mai nepopular te faci:

Nu ești orî cui la îndemână.

N. Radulescu-Niger. Culese de

Poesii populare.

Din giurul Blașului.

Eŭ cu badia duce-m'ași,
Nu ne-ar trebui nănăși,
Nici popă să ne cunune,
M'aș duce cu badia 'n lume.
— Hai badio să trecem Oltul,
Să schimbăm vorba și portul,
Trimitem la părinți carte
Că trăim fără păcate!

Place-mi numele de-așă,
Cum îl chiamă pe badia,
Pe badia „Ion“ îl chiamă,
Eŭ îi duc doru fără seamă.

Badia-i mândru și fâlos,
Sărăcia-l pune jos,
Badia-i mândru și se ține,
Sărăcia-l pune bine.
— Bade la voi în poiată
Sărăcia stă legată,
Mamă-ta merge s'o mulgă,
Sărăcia stă s'o 'mpungă.
— De-ar fi badia cum se ține,
N'ar mai fi frunză pe spine,
Dar badia-i numai cum poate,
Frunzele-s pe spine toate!

Dragu mi-i badița drag,
Care nu trage tabac,
Cel, care trage încă-mi place,
Că cu pipa lucru-și face!

Să trăesc cât piatra 'n munte,
Nu a-și iubi fată de frunte,
A-și iubi fată săracă,
Numai ochii ei să-mi placă!

Doru de la ibovnică
Trece apa fără frică,
Trece apa nu dă vamă,
Până la badia 'n căsarmă,
La stachila patului
La perina neamțului.
— Scoală badio nu durmi,
Că țî-o vint doru mândri.
— M'am sculat, l-am întrebat
Doru de cine-i mánat?
De la mândra ta din sat.
— M'a trimes mândra la tine,
Să îi trimeți doru pe mine.
— Doru meu nu-l pot trimete,
Pân' e nor pe lângă stele,
Când o fi sânin cu nor,
Voi trimete și al meu dor!

Mândro, ochisorii tei
Când îi plecî, când îi scoborî,
La inimă me omorî,
Când îi plecî, când îi ridicî,
La inimă tu me stricî!

De la București.

Expoziția societății „Tinerimea artistică”. — „Spre ideal” piesă în 4 acte de Polis-Micșunescu”. — Concertul I. Thibaud.

Evenimentul artistic al săptămânei trecute a fost deschiderea expoziției aranjate de societatea „Tinerimea artistică” sub patronajul principesei Maria în palatul Atheneului Român.

Deschiderea s'a făcut în duminica trecută în prezența unui public distins în frunte cu regina și principesa. Sculptorul Storek a rostit o alocuțiune, la care regina a răspuns prin cuvinte de încurajare.

Societatea „Tinerimea artistică” se compune din doi-spre-zece artiști tineri și anume noue pictori și trei sculptori.

Pictorii se numesc: Tachino, Vermont, Verona, Luchian, Petrașcu, Grant, Strâmbulescu, St. Popescu și Loghi, — sculptorii Storek, Spete, numele celui de al treile mi-a scăpat din memorie.

Acești artiști, aproape fiecare, reprezintă alt gen sau cel puțin altă nuanță și toți împreună formează un întreg armonios.

Tachino este gingaș, pânzele sale reflectează o candoare a inspirațiunii, care ne reamintește bucuriile inocente ale tinereții, plăcerile ce ne ofer frumusețile naturii.

Vermont este pictorul stărilor sufletești, tablourile sale ne înfățoșează diverse situații ale luptei pentru existență, sbuciumul vieții, dragostea căminului și jertfirea a tot pentru un ideal frumos.

Luchian este impresionist, pe care îl inspiră tot ce vede în giurul lui, penelul său ne traduce prin trăsături marcante ori ce incident, figură sau peisaj ce-i apare în cale.

Petrașcu e plin de foc, el redă totul cu putere, și când pictază respiră tărie, chiar și subiectele cele mai simple ne apar prin penelul său într-o înfățișare deosebită.

Grant prezintă calmul sufletesc, care ne face o impresie de liniște și de mulțumire. În deosebire se manifestă în această în delicatul său tablou: Apusul soarelui. În ultimele raze ale soarelui care apune par că luminează sufletul obosit.

Strâmbulescu se inspiră în deosebire de subiecte populare, printre aceste ne atrage mai cu seamă luarea aminte Nedela, o grupă de fete și flăcăi din popor gata de joc.

Verona e pictorul ideilor, pânzele sale deșteaptă în privitorii un stol de gândiri și meditațiuni. Dintre toate cea mai mare este uscarea porumbului în portul Brăilei. Este foarte fecund și ni se pare că are cele mai multe lucrări expuse.

St. Popescu este pictorul basmelor, un gen foarte plăcut și atrăgător, care îl inspiră multe subiecte drăguțe din viața intelectuală a poporului, pânzele sale ne înfățișează episoade poetice din basme și tradițiuni.

Ch. Loghi, fiu al Macedoniei, reprezintă armonizarea colorilor viue; sunt cam băteori la ochi unele din aceste colorituri îndrăznețe, dar armonia ce a știut să le inspire artistul, ne ocrotește de banalitate.

Grigorescu, cel mai mare pictor român în viață, acest Alecsandri al picturii, a ținut să-și dea sprijinul său și frumoasei mișcări inițiate de tinerime. Maestrul a trimis pentru această expoziție două pânze admirabile: un peisajiu de la țară și un ciobanaș neaș care vine pe drum plin de încredere și fără pă sare de ceea ce se petrece în giurul său.

Dintre sculptorii sunt reprezentați: *Storek* și *Spete*. Primul aparține școlii clasice, al doile ne dă și imbrinațiuni moderne. Ambii au mai cu seamă busturi și masce.

Întrăm în despărțământul ultim, cel de frunte, care conține picturile principesei Maria, florii pictate pe mătasă, unele aplicate ca decorațiuni de mobile, mai toate reprezentând stilul secesionist.

Tot aici se află un portret al principesei de pictorul Verona în stil bizantin, bijuteriile compuse din adevărate pietri scumpe. Tabloul a fost cumpărat de prințul Leon Ghica.

Regina are expuse două cărți de rugăciune scrise cu mâna sa cu litere gothice în limba germană și dăruite regelui cu prilegiul aniversării a 25-a a cununii lor.

Sculptorul Spete a expus aici trei masce: a doctorului Davila, a lui Leon Ghica și a tinerului poet St. O. Iosif.

Mai remărcăm niște admirabile broderii de mobile ale dsoarei Roth.

În general, expoziția face o bună impresiune, căci probează progresul picturii române. Înainte de 5—10 ani, acești tineri artiști își făceau studiile în străinătate; atunci pictura română se află încă prea la început, abia avea câțiva cultivatori; acum iată ce pleiadă de talente noue se afirmă.

Plimbându-me cu nevastă-mea în această frumoasă expoziție, plăcerea ce am simțit s'a mărit prin amabila conducere a unuia din artiștii tineri, a dlui Strâmbulescu, care ne-a atras atențiunea asupra deosebitelor frumuseți ale expoziției.

La Teatrul Național s'a jucat joia trecută o piesă originală nouă: „Spre ideal” de Polis-Micșunescu.

De și n'a fost prima reprezentație, s'a adunat lume multă, căci reprezentația s'a dat în folosul fondului pentru facerea unui bust al fostului director general al Teatrelor Gr. Cantacuzino. A fost de față și regina, care a urmărit cu cea mai mare atențiune desfășurarea acțiunii.

Di Polis-Micșunescu este unul din cei mai buni autori dramaticei ai noștri, care aproape în fiecare an se presintă cu câte o lucrare nouă.

Piesa aceasta, în cele 4 acte, desvoltă lupta unui tiner pentru ridicarea țărâniei și înaintarea ei la un nivel ideal. În lupta sa el se împedecă de un proprietar bulgar, care face o cărciumă tocmai în drumul satului unde locuește tinerul. Fata bulgarului se înamorează de tinerul reformator, aprinde cărciuma, bulgarul moare și tinerii devin o păreche.

Acest subiect destul de simplu este lucrat cu multă vervă. În deosebire episoadele îi dau un colorit drăguț. Un astfel de rol episodice este al tinerului

advocat Ștefan, jucat escelent de dl Livescu. Celelalte roluri de frunte au fost ținute de dna Titi Gheorghiu, dsoara Achil și dl Demetriad.

Piesa a făcut cea mai bună impresiune și autorul a fost chemat în mai multe rânduri înaintea rampei.

La Atheneu s'au ținut în săptămâna trecută două concerte date de tinerul violinist francez I. Thibaud, acompaniat de pianistul L. Wurmser.

Artistul, un coleg de școală al virtuosului român Enescu, a făcut mare senzație. Unii îl pun chiar asupra lui Kubelik.

A doua seară artistul a cântat și o sonată de Enescu, care a plăcut mult.

Culmea succesului a fost esecutarea creațiilor lui Mozart și Saint Săens.

Regina a chemat pe artistul în loja sa, felicitându-l pentru succesul obținut și publicul stând în picioare aplaudă cu entuziasm.

Iosif Vulcan.

Din viața lui Eminescu.

— Eram secretar de redacție la „Timpul“, îmi spuse dl R., cu care vorbiam despre Eminescu, și tocmai cetiam revista politică, ce detese pentru ziar marele poet.

— Ultima revistă...

— Da, ultima. Începutul eră bun, inse pe la mijloc nu mai înțelegeam nimic...

— De ce?

— O detese în calcule algebrice. Pe la sfârșit inse revenia iar la subiect...

— Și ce-ai făcut?

— Eă, ca secretar de redacție, eram răspunător de tot ce se publică în gazetă, articol îmi trebuia... M'am apucat de am corectat p'acesta cu chiu cu vai, scoțând afară aberațiunile și legând cum am putut începutul și sfârșitul.

— S'a publicat?

— S'a publicat așa. Dar ce-am pățit!

— Ce?

— Vine Eminescu cu o gazetă în mână, furios...

„— Ce e asta, domnule?”

„— Care, domnule Eminescu?”

„— Articolul acesta...”

„— Ce are?”

„— Mi l-ai stricat dta...”

„— L-am modificat puțin...”

„— Cine ți-a dat voie?”

„— Scusă-me, am îndrăsnit...”

„— Cum ți-ai permis dta?”

„— Te rog...”

„— Te 'mpușc!”

Și zicând vorbele acestea Eminescu scoase un revolver nou și-l îndreptă spre mine.

— Te-ai speriat?

— Mai e vorbă, dragă Teleor!

— Ce-ai făcut?

— M'am ascuns dup' un scaun. Pe urmă am fugit p'oușă ce eră deschisă în apropiere.

— Dar poetul?

— Nu știu ce-a mai făcut.

— A tras?

— Nu.

„Când l-am înțelnit în redacție peste câțva timp, a început să riță și riți și riți. Mi-a zis: „— Cum credea, bre, c'o să te împușc? Uite, revolverul e gol!” — M'ai speriat, domnule Eminescu!”

„— Te-ai speriat! Ha! ha! ha!” A ris apoi o grămadă.

— Își uitase de articol?

— Își uitase. A doua zi inse a fost internat la Caritatea, căci dl Chibici, la care ședea, nu-l mai putea ține 'n frâu.

— Ce făcea?

— În noaptea aceea a luat o birjă și s'a dus la Șosea.

— Să se plimbe?

— Ce să se plimbe! Acolo a început să tragă în aer focuri de revolver de se speriasse lumea.

— N'a atins pe nimeni?

— Nu. Se amusă numai. Poliția, neapărat, a pus mâna pe el, l'a dus la dl Chibici, sau la dl Maiorescu, și de aci...

5 martie.

D. Teleor.

De la Academia Română.

— Sesiunea generală din 1903. —

III

A doua ședință publică s'a ținut vineri la 14/27 martie. Cu asta ocaziune au vorbit dnii dr. At. Marienescu și dr. I. Felix.

Dl dr. At. Marienescu a ținut o conferință despre Articol și declinațiune în limba română. Dsa a vorbit cu multă competență despre timpul formării limbei latine și al limbilor popoarelor romanice, adica a limbei italiene, spaniole, portugale, provinciale, franceze și retoromane. Aprofundând chestiunea, a înșirat articoli din limbile acestor popoare făcând multe comparațiuni și a deslucit că toți articoli s'au născut din limba latină rustică adică populară. Apoi a vorbit despre forma vechiă a articulelor nostri și în ce ființă se află azi; a arătat la cari popoare sunt articoli puși înaintea și la cari îndreptul substantivelor și adiectivelor. A presintat pe tablă o nouă declinațiune a articulelor substantivelor și adiectivelor în limba română; a despărțit lămurit formele articulate și nearticulate și a prezentat regulele noi de gramatică și ortografie, cu privință la articol și declinațiuni.

Dl dr. I. Felix, continuându-și studiul despre igiena școlară, a vorbit despre educația fizică a fetelor, despre gimnastica în școală și despre alte principii de igienă școlară, pe cari le consideră indispensabile. În Sparta, a zis dsa, au fost școale unde fetele învățau să alerge, să facă gimnastică. Femeia trebuie educată pentru a deveni un bun element de propagare a principiilor igienice în mica sa familie. Combate sprijinul care s'a dat funcționarismului femeii și fetelor. Spune că tendința prea mare a fetelor spre cultură superioară, care le pregătește numai pentru funcțiuni, va distrage familia. Idealul educațiunii femeii ar trebui să fie crearea de școli profesionale și de menaj. În fine vorbește despre dezavantagiile purtării corsetelor, făcând o expunere foarte interesantă asupra acestei chestiuni. În a

doua parte a conferenței dsa se ocupă de predarea gimnasticeii în școale, acest esercițiu metodic al musculațiunei.

Dl Ioan cav. de Pușcariu înștiințează Academia, că fiind bolnav, nu poate veni nici la aceasta sesiune generală.

Propunere pentru alegere de membru corespondent. Secțiunea literară propune cu 5 voturi contra 3 a se alege membru corespondent în acea secțiune dl Ovid Densușianu, profesor la universitatea din București, autorul unei scrieri de filologie română, care apare în limba franceză la Paris. Dl Ovid Densușianu e fiul regretatului Aron Densușianu, fost profesor la universitatea din Iași. A scris mai multe lucrări și în românește prin reviste, precum și ca publicațiuni independente.

Lucrarea dlui dr. At. Marienescu, intitulată „Formațiunea de cuvinte în limba română“, trimisă la secțiunea literară, s'a dat dlui Nic. Quintescu, spre a o studia și a face un raport după sărbătorile Pașcilor.

Viitoarele ședințe publice. A treia ședință publică s'a fixat pentru mercuri 19 martie v. (1 aprilie n.) cu o lectură intitulată: „Chinejii la Români“. A patra ședință publică va fi vineri în 21 martie v. (3 aprilie n.) Cu asta ocaziune va ceti dl A. D. Xenopol lucrarea sa: „Politica de rassă“.

Dl I. M. Moldovan, preposit în Blaș, membru în secțiunea istorică, înștiințează Academia, că fiind bolnav, nu poate lua parte nici la aceasta sesiune generală.

Cronica modei.

În momentul în care scrim aceste rânduri e o vreme splendidă, e soare și frumos așa cum e rar să fie la această epocă a anului. Nu prea îndrăznesc să me bucur, căci e posibil ca vremea să se schimbe curând, curând, și când veți citi aceste linii ploaia să bată în geamuri. Primăverile noastre sunt așa de capricioase că nu te poți încrede în clementa lor. Anul așa primăvara a început de timpuriu și zilele frumoase ne-au permis să lăsăm de o parte hainele grele de blană. În acelaș timp ne-au turburat întru câtva și liniștea, căci nu ne așteptam ca o așa vreme să continue și deci să ni se pară greoaie toaletele de iarnă. De obicei toate noutățile nu se adoptă de odată, ei încetul cu încetul și în mod discret.

Știu înse că pentru pălării sunteți mai grăbite decât pentru ori ce alt detaliu de toaletă, de aceea ve voiți spune că curentul modei are doue opinii foarte pronunțate pentru forma pălăriilor de primă-vară.

Unele le vor purtă foarte mari, enorme chiar, de formă plată, înclinate pe ochi și pleoștite pe ceafă cu garnituri de pene, de flori, de dantelă sau gaz; altele vor purtă pălării mici cochete, ridicate într'o parte, cât se poate de drăguțe. Toate aceste forme făcute de crin, pai impletit și alte multe fantesii sunt deja gata și puse deja în vânzare.

O femeie practică nu va neglija nici odată de a avea o pălărie neagră, căci e și ușoară de purtat și e și mai elegantă decât ori care alta. Utilitatea unei astfel de pălării în sesonurile intermediare e incontestabilă și se poate lesne explică. Cu o așa pălărie poți merge ori unde, fără să fie deplasată.

Printre garniturile cele mai noue sunt ochiurile de panglică puse plate pe borul pălăriei; micile pompoane de mătase cari vor face furori pe pălăriile fetelor tinere și în sfârșit flori mari unice cari vor formă fondul pălăriilor, toate trei garnituri foarte frumoase și foarte practice.

Umbrelele de vară sunt mai frumoase ca nici odată; vor fi în deosebii albe și garnisite cu garnitura cea mai la favoare, cu aplicații de dantelă. Multe prea frumoase le-am vădut garnisite cu ochiuri de panglicuță îngustă de giur împregiur: efectul eră cât se poate de frumos. Umbrelele de ploae sunt subțiri ca niște bastoane, și cu mânere cât se poate de artistice. Și sunt așa de subțiri numai și numai fiind că în Anglia femeile au adoptat portul bastonului ornat de un nod de panglică, asemenea toaletei — se pretinde că ar fi merit să înlocuiască eventualiul, lucru de necrețut având în vedere grația acestuia din urmă.

Eventaliurile au cochetării speciale. Pentru un moment eventaile vechi din epocile Louis XV, Louis XVI, Empire sunt cele mai elegante. Alături inșe de minunile de stil din aceste vechi timpuri sunt alte creații interesante. Ce poate fi mai frumos pentru un eventualiu de bal ca unul de gaz alb cu piete aurii, montat în бага blondă și garnisit pe margine cu zibelină?

Ultima noutate e că s'a transformat unul din panașele eventualiului în face-à main. În loc de doue obiecte de ținut în mână s'au simplificat lucrurile într'unul singur. Eventaliurile de dantelă sunt totuș cele mai frumoase, eventualiile de pene tind inșe să rivalizeze cu acestea.

Laura.

LITERATURĂ.

„Romana“ cunoscutul dans național de societate nu se joacă uniform pretotindenii. Acestei învălmășeli îi pune capăt o lucrare apărută zilele trecute în tipografia A. Mureșianu în Brașov. Lucrarea poartă titlul „Romana“ și conține descrierea și explicația dimpreună cu musică a dansului numit, după compunerea originală, de Tunarul din Dumbrău, Popa. Broșura tipărită în cuart mare, hârtie fină și elegantă, cu adausul unei coale de note, musica Romanei, cu esplicări, costă 2 cor. 50 fileri porto postal. Pentru România 3 lei.

Istoria naturală medicală a poporului român. Sub titlul acesta dl dr. N. Leon, profesor la universitatea din Iași, a publicat în editura Academiei Române un memoriu interesant despre prejudiciile medicale și despre întrebuintarea corpurilor din natură ca leacuri de cătră populațiunea rurală. Lucrarea este împărțită în patru părți; partea primă cuprinde substanțele vegetale, a doua substanțele animale, a treia substanțele anorganice, a patra numirile vulgare ale boalelor. Prețul 1 leu 60 bani.

Proverbele Românilor de Iuliu A. Zanne. Din aceasta importantă publicațiune a apărut la București volumul IX. Conține continuarea proverbelor, adunate din România, Basarabia, Bucovina, Ungaria, Istria și Macedonia. Proverbe, zicători, poveșuri, cuvinte adevărate, asemănări, idiotisme și cimilituri, cu un glosar româno-francez. Volumul în format de

8° mare are o estensiune de 739 pagine. Costă 10 lei.

Spre lumină. Sub titlul acesta dsoara Adela Xenopol a ținut de curând la Ateneul Român din București o conferință, care de atunci a apărut și în o elegantă broșură la Socec.

TEATRU.

Dsoara Agata Bârsescu la Galați. Săptămâna trecută dsoara Agata Bârsescu a debutat cu mare succes la Galați. Ultima reprezentație s'a dat cu „Maria Stuart” de Schiller. Publicul i-a făcut o frumoasă manifestație rechemându-o mai de multe ori. Artista adânc mișcată a mulțumit publicului prin câteva cuvinte și a promis că peste câțiva ani, când se va întoarce în patrie, va merge să joace de nouă la Galați.

Dna de Nouvina la Geneva. Asociațiunea presei geneveze în seara de 14 a. c. a organizat în scop de binefacere un festival la „Victoria Hall” cu concursul dnei de Nouvina, distinsa artistă română și a dlui Victor Maurel, vestitul bariton de la opera franceză. În ziua concertului dr. Simionescu și dl I-t N. Costa au fost primiți de dsa cu multă amabilitate, vorbindu-le în numele coloniei române d'aci și întreținându-se mai bine de o oră și jumătate asupra artei și literaturii musicale și dramatice— Succesul concertului a fost covârșitor pentru dna Nouvina, care cu o voce clară, limpede și cristalină, și de un timbru puternic și sonor, a cântat fermecând auditorul. La finalul celei de a doua părți a concertului s'a oferit distinsei noastre artiste de către „Biblioteca Carmen Sylva” un buchet cu sentura tricoloră română, și în urma aplauselor care nu mai conținea, diva a trebuit a mai cânta câteva bucăți.

Noul director al conservatorului din București. Dl *Paul Ciuntu*, diplomat al conservatorului din Lipsa și șef de orchestră la Rostock (Mecklenburg,) a fost numit director al conservatorului de muzică și declamație din București. Dl Paul Ciuntu e originar din București. S'a făcut studiile la Drezda, Iași și Lemberg. În arta musicală s'a specializat ca solist la piano. La un concurs pentru postul de șef al orchestrei din Colonia a reușit primul din 175 candidați. N'a putut obține postul pentru care concură, de oară-ce nu era german, ci român. — Dl Ed. Wachmann, fostul director al conservatorului, s'a regulat drepturile la pensie.

Mare festival în Teatrul Național din București. Un grup de dame și domni din societatea bucureșteană a dat luni la Teatrul Național un mare festival, sub patronajul principesei Maria, în folosul societății „Materna”. Prețurile de intrare pentru loge au fost de 200—300 de lei, al unui stal de 25—30, iar la intrare dame vindeau programul cu câte 5 lei. S'au represintat: „Die Puppenfee” (Zina papușelor) una din pantomimele cari fac fala marelui opere imperiale din Viena, — și „Les Romanesques” comedie în 3 acte în versuri de Edmond de Rostand: o ironie sentimentală asupra răpirilor romantice a fetelor. Va să zică toată seara nu s'a pronunțat nici un cuvânt românesc, fenomen ce în altă capitală nu s'ar putea admite. La reprezentație au asistat regele, regina și principesa, dimpreună cu multă lume în toalete elegante. A doua seară reprezentația s'a reșchit cu prețuri reduce.

GEENOUE

O conferință a dlui A. D. Xenopol. Duminecă seara dl A. D. Xenopol, profesor la universitatea din Iași, membru al Academiei Române, a ținut în Ateneul din București o conferință despre starea economică a țeranului român. Dsa începuse prin a demonstra importanța capitală a elementului țărănesc pentru o țară. A zis că țara nu poate să înflorească dacă populațiunea sa rurală nu se află în o stare de prosperitate. Dacă țeranul e bogat, atunci și statul e bogat, țara întreagă e bogată. În Franța pe timpuri de grea cumpănă țărănimia a subscris miliarde. Starea țărănimiei din România e tristă din toate punctele de vedere: atât igienic cât și economic și cultural. În nici o țară, țeranii n'au locuință mai infectă ca în România. Țeranii români mor din lipsa de aer la țară. Mortalitatea mai cu seamă la copii a ajuns la niște proporții înspăimântătoare.

Distincțiunea dlui George Szerb. Dl deputat George Szerb a fost numit consilier de curte r. u.

Advocați noi, Dl dr. *Iuliu Coste* a făcut la 24 martie censură de avocat în Budapesta și își va deschide cancelăria în Nădlac; — dl dr. *Augustin Străitaru* a făcut în Mureș-Oșorhei censură de avocat și își va deschide cancelăria în Hațeg; — dl dr. *Ioan Papp* din Beiuș a făcut tot la Mureș-Oșorhei censură de avocat în 21 martie și își va deschide cancelăria în Beiuș.

O mașină de sburat inventată de un român. Dl major Alexandrescu, din reg. 2 geniu din Focșani a inventat un aparat de sburat foarte ingenios, basat pe secretul sborului păsărilor și înotul peșcilor. Dsa a cerut autorizație ministerului de război și spe a putea construi acest aparat la arsenalul armatei. Dsa se găsește în tratative cu o mare societate engleză din Londra, care se oferă a-i cumpăra secretul construcțiunii aparatului. Ingeniositatea aparatului consistă în aceea că se utilizează chiar forța curentului aerian, pentru susținerea și înaintarea mașinei. Reușita acestui aparat se bazează numai pe secretul pe care îl au paserile do a găsi în aer sprințul și adevărata forță care le susține și care le face să meargă în contra curenților celor mai mari, cheltuind pentru aceasta o mică cantitate din forța lor proprie.

Au murit: *Silviu A. Șohorca*, preot gr. cat., în Sângeorgiul-român, la 24 martie, în etate de 52 ani; — *Ioan Vulcan*, protopop gr. cat. emerit, în Timișoara, la 22 martie, în etate de 75 ani.

H a z.

Între prieteni:

— Veți pe ăla de colo? Am fost la școală împreună; aș vrea să știu dacă își mai aduce aminte de mine.

— Încearcă de-î cere împrumut doue-zeci de lei.

— De ce?

— Dacă își aduce aminte de tine, n'o să-ți dee de sigur.

La școala primară. Profesorul întreabă pe elev:

— Petrică, cine a scris compoziția ta?

— Tata, dle.

— Cum?... A scris-o el toată?

— Nu, dle, l-am ajutat eu!

DIN LUME.

Congresul medical internațional de la Cairo. Dl profesor dr. Victor Babeș, președintele comitetului român al congresului medical internațional, a primit de la secretarul general al comitetului de organizare a aceluși congres, prin care îi comunică următoarele amănunte relative la acest congres: A. S. Kediul, președintele consiliului de miniștri, precum și Esc. lor ministrul afacerilor străine și ministrul instrucțiunii publice, vor da serbări și recepțiuni în onoarea congresiștilor, în tot timpul congresului. Pentru acei din congresiști, cari vor dori să facă excursiuni, le vor putea imediat după congres, în Cairo și împrejurimi. S'a combinat programul următor cu prețul de lei 97.50 (aproape) în care se cuprinde cheltueli de trăsura, de conducători, de ascensiuni la piramide, etc.

Femeile și alcoolul. În zilele de la 14 până la 19 aprilie st. n. se va ținea în orașul Bremen din Germania un congres pentru combaterea alcoolismului. Între chestiunile importante cari vor veni în discuțiune cu această ocaziune, este și una care privește situațiunea femeii în lupta contra alcoolului. Este lucru știut că femeile contribue foarte mult la țermurirea vițiului beției prin influența lor asupra bărbaților, printr'o viață familiară plăcută care împiedică pe soț de a se duce la cărciumă, prin educațiunea copiilor, etc. Un tabloū foarte trist reiese din dările de seamă asupra răspândirei alcoolismului printre femeile din Anglia. Din toate părțile se reunește că vițiul beției printre femeile din Anglia crește din ce în ce mai mult. Numărul femeilor bețive din Londra este de 38 la sută, iar în orașul Manchester 36. Decesele printre femei, în urma abuzului de alcool, se urcă la 40 la sută; nu este deci lucru de mirare dacă crește și numărul criminalilor feminini, cari au sevêșit omoruri din cauza beției de alcool. Statistica dă un tabloū foarte slab asupra răspândirei vițiului beției, de oare-ce nu sânt cunoscute femeile din societatea înaltă engleză cari beau în taină în camerele lor. Numărul lor, după cum spun medicii englezi, care își au clientela lor în aceste cercuri, este înspăimântător de mare. Un medic din Londra, care are ca pacienți cea mai distinsă lume din Londra, zice despre aceasta următoarele: „Întinderea abuzului de alcool în familiile particulare este foarte mare și consecințele sânt grozave. Dacă acest vițiu a devenit obicei, atunci la femei este imposibil de vindecat. Abia este de cređut miseria înfricoșată, al cărei martor am fost și eu adesea-ori.“

Felurimi.

Arta de a fi frumoasă și tineră până la 60 de ani. Multe din amicele mele au obraji deja zbârțiți, diformat chiar prin masagiile mai mult sau mai puțin plastice cari se practică la Paris și alurea de câțiva ani încoap. Masagiul nu convine decât corpului când sânt dureri de combătut, sau pentru a împiedică ceea ce se numește „embonpoint“; făcut de specialiști dă rezultate bune, dar practicat de femei cari fără nici studiu ne chinuesc carnea, e deplora-

bil. De doue sau trei ori pe săptămână, pentru a conserva frăgeđimea pielii obrazului, supuneți-ve unui mic supliciū nu prea dureros, care socotesc că poate fi considerat ca un fel masaj, Adelina Patti până la vârsta-i înaintată și-a păstrat neteđimea pielii și aceasta grație sistemului următor. Iată în ce consistă această operație. Când ve sculați, după dușe, luați un șervet de olandă fină și muțați un colț în apă foarte rece: apoi biciuiți-ve obrazul cu această rufă udă; loviți inse energic pe frunte, obraz și bărbie. Continuați câteva minute. Sângele vine în obraz, care pare congestionat, apoi urmează chiar o senzație desagreabilă pentru câteva momente. Dar în urmă când roșeața a dispărut, obrazul ia o espresie de tinerețe remarcabilă: veți simți pielea mai moale și mai întinsă. Mai cu seamă când are tendința de a se sbârcei, de a se socoroji, atunci această operație produce efecte interesante. După călătorii obositoare, după vegheri prelungite, simțind că obrazul își perde aparența lui de tinerețe, acest sistem e suficient pentru a-ți redobândi frăgeđimea pierdută. Aceste îngrijiri continue dau și conservă frumusețea, constituiesc faimoasele secrete minunate de cari toate femeile vorbesc și pe cari așa de puține le cunosc. Feriți-ve cât mai mult de gold-cremuri și pudre cari strică. Acesta e sfatul meu și puteți avea încredere în el. — *Cosînzeana.*

Cel mai mare vapor din lume, este „Cedric“ care a fost lansat zilele trecute în șantierul Harland și Wolf, la Belfast, în comptul companiei „White Star“. Această societate care de vre-o câțiva ani se silește să construiască vapoare tot mai mari, deține și până acum recordul tonajului cu „Celtic“ care are o deplasare de 30.000 de tone. Iată caracteristicile lui Cedric: lungimea totală 213 m. 50; lărgimea 22 m. 90; afară din apă 13 m.; incarcă 21.000 de tone; deplasare 37.870 de tone. Acest gigant nu rămâne în urma fraților sei, Oceanic și Celtic, dar nu e făcut pentru o viteză mare. „White Star Line“ sacrifică în totdeauna viteza capacității de încărcare. Cu noile sale vapoare, societatea engleză își propune să continue a asigura un serviciu regulat de la Liverpool la New-York, în șapte zile, asigurând inse pasagerilor cel mai mare confort posibil, în cabine. Mașinele sale, cu quadruplă expansiune, dau lui Cedric o viteză de la 16 la 18 noduri. Va putea transporta 3000 de pasageri din cari 1000 de clasa I. Echipajul, împreună cu oamenii de serviciu, se va compune din 350 de oameni. Cedric are 9 punți sau etajuri. E construit într'un chip perfecționat cu dublu fund celular, cu compartimente, care-i asigură plutirea în orî ce împrejurare.

Călimdarul săptămânei.

Dum. 5-a în post, ev. Marcu c. 10, gl. 1, v. 9.			
Ziua sept.		Călimdarul vechi	Călimd. nou
Duminecă	23	C. Nicon	5 Floriile
Luni	24	P. Zacharie	6 Sex
Marti	25	(†) Bunavestire	7 Hermann
Mercuri	26	Sin. Arch. Gav.	8 Dionisiu
Joi	27	C. Matrona	9 Iola verde
Vineri	28	C. Stefan	10 Vin. patimilor
Sămbătă	29	C. Marcu	11 Leon papa

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA ALDAS NR. 14/296b.)